אין נערכין פרק שני ערכין יא.

עשרה נקבים היו בה. וכלל נקב היה קנה אחד וכלל קנה וקנה היו בו נקבים וכלל נקב של קנה הוליח מין זמר נמצאת כולה מוציאה מאה מיני זמר (ב"): **וסימניך.** שלא תטעה מי אמר מאה מי אמר אלף: **מאניסא גומא.** דרך מסגיות לשנות גחמא כגון הגך דאמר בשמיעות מולין בפרק גיד הנשה (דף 5:): **רבי יוסי.** דאמר ישראלים מיוחסים היו מאי קסבר אלא דס"ע עיקר שירה בפה: **בין למעשרות.** דמחזקינן ליה בחזקת לוי: **ואפנה אם הלוים.** ולויים משוררים הם: **שבשם.** שמזכירין בו שם שמים (א): אין אדם שר שירה אלא מתוך שמחה וטוב לבב דכתיב (ישעיה פה) הנה עבדי ירונו מטוב לב: **אימא ביכורים.** וה"ק קרא תחת אשר לא הכנתה ביכורים: **מנין לביכורים שטעונין שירה.** שאומרים מרוממך ה' כי דליתני (כתנן במס' ביכורים (פ"ג מ"ד)): **עוב טוב.** כתיב הכא בכל הטוב וכתיב בשירה (דברים כח) בשמחה וטוב לבב: **פרי.** בביכורים כתיב (שם כו) מראשית ידי: **הכא ענבים.** לעזרה לביכורים ודרכן מנין שיצא מ"ל אשר תביא מארצך מ"מ: פו) **(שור במשא) חזקיה אמר מהכא.** אשכם שירת לוים מן התורה שור במשא פו) נשיאות קול בשיר: **גלוויי.** שם מכם: **שירה.** צריך עבודת קרבן שאינו נאמר אלא על היין של נסכי קרבן כדכתיב (במדבר ט) ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם: **אלו מים.** יכולו בשיר בית המקדש יותר מלגלגל יש סוף: **מייתי לה מהכא.** לעיקר שירה מן התורה: על

עשרה נקבים היו בה כל אחד ואחד מוציא עשרה מיני זמר נמצאת כולה מוציאה מאה מיני זמר במתניתא תנא היא אמה (א) וגבוה אמה וקתא יוצא הימנה ועשרה נקבים היו בה כל אחד מוציא מאה מיני זמר נמצאת כולה מוציאה אלף מיני זמר אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך מתניתא גומא: ועברי כהנים היו כו': לימא בהא קמיפלגי דמ"ד עבדים היו קסבר (ב) עיקר שירה (ג) בפה וכלי לבסומי קלא (ד) הוא דעבידא ומ"ד לוים היו קסבר עיקר שירה בכלי ותסברא רבי יוסי מאי קסבר אי קסבר עיקר שירה בפה (ה) עבדים סגיא אי קסבר עיקר שירה בכלי לוים בעינן לעולם קסבר עיקר שירה בפה והכא במעלין מדרון ליוחסין ולמעשרות קמיפלגי מ"ד עבדים היו קסבר אין מעלין מדרון לא ליוחסין ולא למעשרות מ"ד לוים היו (ו) (ז)קסבר מעלין מדרון בין ליוחסין בין (ח) למעשרות ולמ"ד ישראלים היו קסבר מעלין מדרון ליוחסין ולא למעשרות: תנו רבנן (ו) (ט)השיר מעכב את הקרבן דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אינו מעכב מ"ט דר' מאיר (י)דאמר קרא (יא)ואתנה את הלוים נתונים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל (יב) ולכפר על בני ישראל מה כפרה מעכבת אף (יג) שירה מעכבת ורבנן ההוא לאידך דר' אלעזר דאמר ר"א מה כפרה ביום אף שירה ביום: אמר רב יהודה אמר שמואל (יד)מנין לעיקר שירה מן התורה שנאמר (טו)ושרת בשם ה' אלהיו איזהו שירות שבשם הוי אומר זה שירה ואימא נשיאות כפים (יז) מדכתיב (יח)לשרתו ולברך בשמו מכלל דברכת כהנים לאו שירות היא רב מתנה אמר מהכא (יט)תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב איזו היא עבודה שבשמחה ובטוב לבב הוי אומר זה שירה ואימא דברי תורה דכתיב (כ)פקודי ה' ישרים משמחי לב משמחי לב איקרי טוב לא איקרי ואימא בכורים דכתיב (כא)ושמחת בכל הטוב טוב איקרי טוב לבב לא איקרי א"ר מתנה מנין לביכורים (כב)שטעונין (כג)שירה. פרש"י (כד)והא א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן (כה)מנין שאין אומרים שירה אלא על היין שנאמר (כו)ותאמר להם הנפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים אם אנשים משמח אלהים במה משמח מכאן שאין אומרים שירה אלא על היין משכחת לה (כז)כדתני (כח) ר' יוסי פרי אתה מביא (כט)ואי אתה מביא משקין (ל)הביא ענבים ודרכן מנין ת"ל חביא: חזקיה אמר מהכא (לא)וכנגיהו שר הלוים (לב) (לג)(ישור) במשא כי מבין הוא אל תיקרי (לד)(ישור) אלא שיר בלוויי א"ר יוחנן מהכא (לה)לעבוד עבודת עבודה עבודה איזהו עבודה שצריכה עבודה הוי אומר זו שירה רבי יצחק אמר מהכא (לו)שאו זמרה ותנו תוף כנור נעים עם נבל ר"נ בר יצחק אמר מהכא (לז)(לח)ם) ישאו קולם ירונו בגאון ה' צהלו מים: ותנא מייתי לה מהכא (לט)ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו ממשמע שנאמר בכתף איני יודע שישאו מה ת"ל ישאו אין ישאו אלא לשון שירה וכן הוא אומר שאו זמרה ותנו תוף ואומר ישאו קולם ירונו וגו' חנניא בן אחי רבי יהושע אמר מהכא (מ)משה ידבר והאלהים יעננו בקול על

מה כפרה מעכבת אף שירה מעכבת (מא) (מב)ת"ל דס"ע עיקר שירה בפה. קשה כפרק החליל (סוכה נא.) קאמר דאי עיקר שירה בפה אין שיר של קרבן נמי דמי שבת וי"ט לנשותו בכלי וא"כ מתני' דקתני י"ב ימים החליל מכה מני וי"ל דודאי מנאי דמתניתין אית להו עיקר שירה בפה אבל איכא תנא דרבי יוסי בר יהודה התם דאמר דשיר בכלי (מג)(דקרבן) דמי שבת וי"ט ואתי (מד)ריש כוותיה: **השיר מעכב הקרבן.** קשה דהא השיר נשנת ניסוך והניסוך אין מעכבת הקרבן דאמרס מנין שנאמר הקרבן דאמרס ארבעה ימים (מנחות דף טו:) ונראה לפרש שיר מעכב את הקרבן היינו ניסוך שאם אין שירה אין ניסוך: **משמח לב איקרי טוב לא איקרי.**

ות"מ והכתיב (משלי ד) לקח טוב נתתי לכם (תהלים קיט) טוב לי תורת פיך וי"ל דה"ק משמח לב איקרי טוב (מה)שמוך (לנב) לשמחה ומשמעותו לשון שמחה א"נ טוב הסמוך לנב לא איקרי ות"מ והא כתיב (רות ג) וייטב לבו ופירש"י שיש במדרש וייטב לבו בתלמוד תורה וה"נ דרשינן שבת (דף פג:) ויטיבך לבך על תלמוד תורה וי"ל דלא כתיבי בהדיא ולפ"ז לא הוי אמי שפיר הא דמקשה ואימא ביכורים דהא טוב הסמוך לנב לא איקרי וי"ל דה"נ משני דבעינן טוב הסמוך לנב מעיקרא שוב לא צריך להקשות עוד מביכורים ולשון ראשון עיקר: **מנין לביכורים שטעונין שירה.** פרש"י (מו) (דתנא) שהיו טעונין שירה (כדתנן במס' ביכורים) (פ"ג מ"ד) החליל (היה) מכה לפניהם [כו'] (מז) והא דפריך מיני והא אמר ר' שמואל בר נחמני ומקשה (מח) לרבי שמואל בר נחמני אך יש תימה אמאי לא מקשה ליה בהדיא מן המשנה וי"ל שהש"ס לא הביא המשנה דזרעים וגם מילתיה דר' שמואל בר נחמני לא חייתי ליה הש"ס אלא אגב גררא הלכך לא פריך אלא הכי ולרבי נראה שאיר המשנה על ביכורים אינו עיקר האיר כ"א לשמחה בעלמא הלכך לא פריך מינה לר' שמואל בר נחמני ולא כפירש"י ויש תימה דלא איירי המשנה בעיקר שיר כלל ועוד הקשה ר' אלחנן היכי מוקי לה למשנת ביכורים הכא בהביא ענבים ודרכן דהא בכל הביכורים מיירי בתאנים ותמרים וכל ז' המינין (מט)ואין לפרש דה"ק שאם הביא ענבים בביכורים ודרכן לאחר כך אלא תפקע מהם קדושת הביכורים אע"ג דכתיב בקרא פרי דהתם תניא בתוספתא פרק העור והרוטב (דף קכ:) אין מביאין ביכורים משקה אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים אלמא שהמשקה מהם חשוב לביכורים אלא דיש לפרש הביא ענבים ודרכם פי' הפרש ענבים ודרכם מנין שכשרים לביכורים ת"ל מביאין ביכורים משקה אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים ולכתחילה מביאין יב (נב)דכתיב דרכיו בדרכיעבד כ) דהא קרא כתיב שאומרים שיר על ביכורים והיכי כתב קרא בדיעבד ונראה לפרש דמיירי לכתחלה וה"פ הביא ענבים ודרכם מנין שיביאם לכתחילה ת"ל תביא דמשמע לכתחילה ומשנת ביכורים נמי אתיא שפיר דמיירי במשקין היוצאין מזיתים וענבים שאומרים עליהם שירה לכתחילה ואיירי דתקנו עליהם שירה תקנו נמי בכל הביכורים של ז' המינים ולא קשיא מידי מכל מה שהקשיתי לעיל ול"ע ביושלמי אל תיקרי (נא) ישור אלא ישיר. תימה דכמה קראי איכא בדברי הימים (נא ט) כני פלוני משוררים וי"ל דכתי לאשמועינן דשירה מן התורה לכן דייק ליה מהכן קרא דכתיב ישור במשא וכתיב עבודת משא אי נמי מפיק מקראי שהיא עבודה חד מיני עליה מיתה:

מהכא

עין משפט
נר מצוה

לא א מ"י פ"ג מהלכות כלי המקדש הלכה ג:
לב ב מ"י פ"ג מהלי שאלה ופקדון הלכה יא עוש"מ
פרש"ש מימון ג פעיף ב:
לג ג מ"י פ"ג מהלכות כלי המקדש הלכה ב:
לד ד מ"י פ"ד מהלי בכורים הלכה ו ופ"ז:
לה ה מ"י פ"ג מהלכות כלי המקדש הלכה ג
כל"ל) (פ"ו מהלכות תמידין הלכה ה):
לו ו מ"י פ"ג מהלכות בכורים הלכה ד:

מוסף רש"י

במעלין מדרוכן ליוחסין ולמעשרות. הרוחקו עומד על הדוכן שם כלים, אין צריך לנדוק אחריו לא לפשוט מיוחסת ולא לתת לו מעמד רלמון, ולולמי לוי הוא, שמפני דכר לא לא הרגילו לעמוד שם כי אם לוים כדי שלא יעשו נהם גני אדם להמיזקם כלים ולוים לוים (סוכה נא.). אין מעלין מדרוכן לא ליוחסין ולא לעשרות. שלא נוכרו לא ליוחסין, הלכך לא מהרו על כך (שם). מעלין מדרוכן ליוחסין. שמפני דכר הם לא הרגילו לעמוד שם עבדים, ולא למעשרות. שלא נוכרו מלהפעיד שם ישראל (שם). שאין אומרים שירה. שלא אומרים כלים שיר של קרבן נמקבל, אלא על היין. כשנמסכן נסכי מזבח (נדבות לה.). פרי אתה מביא. מנחלים כל פרי (חולין קכ.). ת"ל תביא. אשר תביא מלגלגן, דהוה ליה לכתוב אשר מלגלגן (שם).

שיטה מקובצת

א) אמה ונמדה אמה תיבת וגבוה נמחק: ב) קלא בעלמא ומ"ד ותיבות הוא דבבירא נמחק: ג) בפה בעברים: ד) קסבר מעלין מדוכן וכו'. וא"ת ולא יעלו מדוכן ליוחסין ולמעשרי ויעלו עבדים לדוכן ר"ל דה"ק בזירה שמא יבא להעלות ליוחסין ולמעשרות הרא"ש ז"ל בתוספותיו: ה) למעשרות ומ"ד ישראלים אית לי' נמחק: ו) השיר מעכב את הקרבן. וא"ת והלא השיר אינו בא אלא על הנסכין דראמרינן לקמן דאין אומרים שירה אלא על היין ואמרי' בס' הקומץ רבה דאפילו לר"מ אדם מביא ובחו היום ונסכים לאחר כמה ימים וכיון דאין ניסוך אין שיר ואפילו הכי לא מעכב די"ל דהא דקאמר השיר מעכב היינו בשהביא הנסכים עם הקרבן אבל כשלא הביאם עם הקרבן לא שייך עיכוב בשיר. הרא"ש ז"ל בתוספותיו: השיר מעכב את הקרבן דברי ר' מאיר. הא דאמרינן בס' בתרא דתענית הכהנים לוים וישראלים מעכבין את הקרבן תניא ר"ש אומר כהנים לוים וישראלים (מעכבים) וכלי שיר וכלי שרת מעכבין את הקרבן במאי קמיפלגי רבנן סברי עיקר שירה בפה ורבי שמעון סבר עיקר שירה בכלי אלמא לרבי הכל השיר מעכב איכא למימר דס"ל כר' מאיר אי נמי הא דקאמר מעכבין היינו שצריך לעשות כן מן

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שבשם כו' שמים הס"ד ואח"כ מ"ה זו שירה אין אומר:

רבינו גרשום

עשר נקבים היו בה. מקתה שחלילה היתה כולה: מתניתא גומא. המשנה התיצונה מוטעת לעולם: עיקר שירה בפה. (פה) [השיר] שהיו הלוים אומרים בפיהם הוא עיקר שירה: וחסברא ר' יוסי. דאמר דישראלים היו מאי קסבר

כו') מעלין מדוכן בין ליוחסין בין למעשרות ומאי דחדי להו דקימי בין לוים לא דייק אי בכלי מזמרין או בפה ומעלין ליוחסין ומחלקין להן מעשר: מעלין מדוכן ליוחסין. משום הכי בעינן משאיין לכהנה: אבל לא למעשרות משום הכי לא בעינן לוים: (לעבוד את עבודת בני ישראל באהל מועד: ולכפר). מה כפרה. דכהנים (מעכבת) דהיינו מתן דמים אף עבודת הלוים דהיינו השירה (מעכבת) [מתן] דמים מעכבת אף שירה דלוים מעכבת. דהיינו עבודה דלוים: ורבנן. להכי איתקש עבודה דלוים לכפרה דכהנים דמה כפרה ביום דכתיב ביום צוותו: [שירות] שבשם. שמוכיר בה את השם: זה שירה. אוכרות שבמזמורים [ריגון שירה: שיש במזמורות אוכרות]: ואימא נשיאות כפים. דכהנים שיש בה הוכרות השם דשטייה דהאי קרא בכהנים כתיב דגמ"ד מינה בזמן שה"ש סמוך לשבת כין בלמעיה בין באחריה היו כל המשפטות שיון בחילוק לחם הפנים שנאמר וכי יבא הלוי מאחר שעריך מאי שעריך בשעה שכל ישראל נכנסין בשעי אחר. וכתיב חלק כחלק יאכלו: הוי אומר זו שירה דכתיב עבדי ירונו מטוב לב: טוב לבב לא איקרי. לא תורה ולא ביכורים: אתיא טוב טוב. כתיב בשירה וכטוב לבב. ובביכורים בכל הטוב: מנין שאין אומרים. לרים שירה אלא על היין בשעת ניסוך היין [שנאמר ותאמר להם הנפן וגו'] [ואמר] דאומר שירה על הביכורים: כדתני רב יוסף [שהן יין]: (מנין שאם) הביא ענבים בכורים לירושלים ודרכן קודם ביאתו לעזרה מנין שטעון הבאה אותו יין ת"ל תביא לרבות: ישור בשא. הוי לשון שרירה: (ישרו) [כילוטי. שם חכם: איזוהי עבודה שצריכה עבודה]. הוי אומר זה שיר. שהלוים אומרים בפה ואחרים עוברים להם בכלי שיר ומסייעין להם: ואימא דאמרי שצריכה עבודה

וגמרה גבוה הס"ד ומה"ד וסיסנ"ך: יד) מראשית כל פרי: טו) תיבות ישור במשא נמחק: טז) במשא בנשיאות קול: יז) מכאן אמר עד: יח) פירש"י הנון תיבת הנשא נמחק: יט) למיהם כו' ארומסן וגו' הא: כ) בדיעבד וליתא דהא קרא כתיב דאומרים שירה אות שי' ליש:
כא) חקרי יסר אלא ישיר תיבת ישור נמחק:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com